

Kunt u deze nieuwsbrief niet goed lezen? Check de [pdf versie](#).

VOORWOORD

Vanaf maart 2026 is deze nieuwsbrief alleen nog als download beschikbaar op fruitabc.be. Lichte nachtvorst is geen probleem bij snoei overdag. De maand december is ideaal om druiven in kas/serre te snoeien. Pluk nu de laatste kiwi's en snoei ze erna. Houtig kleinfruit snoei je nu (op een droge dag), maar snoei je in maart, dan genezen de snoeiwonden beter.

INHOUD

Voorwoord.....	1
Fruitige tuintips december	1
Snoei	1
Te snoeien fruitsoorten in december ...	1
Zelfbestuivende kiwibes snoeien en leiden	2
Vermeerdering	2
Te stekken fruitsoorten	2
Fruitonderstammen stekken.....	2
Planten.....	2
Fruitbomen en struiken met kale wortels planten	2
Onderhoud	2
Voorkomen vorstscheuren bij bomen..	2
Allerlei.....	3
Enthout van steenfruit knippen.....	3
De optimale 2026 start voor je fruittuin	3
Workshop winterstekken	3
Agenda.....	3

FRUITIGE TUINTIPS DECEMBER

- Planten: blauwe honingbes, bramen, frambozen en jostabes.
- Beste maand om bomen en struiken met naakte wortels te planten.

- Snoei serredruiven, oudere kiwi's en kiwibessen.
- Snoei zwakke appel- & kweeper t.b.v. een sterkere groei.
- Knip eenjarige enttwijgen van steenfruit en bewaar ze koel.
- Stek vijgen en zwarte moerbeï.
- Neem winterstekken van trosbessen en kwee.
- Kuil snoei-/stekhout van vijgen in.
- Verwijder wildopslag bij fruitbomen en nog steeds vruchtmummies.
- Kalk zure grond.
- Ruim alle verdroogde bladeren in serre/kas op.
- Bescherm fruitbomen tegen dieren en vorst.
- Controleer bomen op knellingen door bindmateriaal en check boompalen en of er bomen aan vervanging toe zijn.

Lees meer hierover in deze nieuwsbrief.

SNOEI

Te snoeien fruitsoorten in december

Raadpleeg de fruitsnoei-kalender. In december snoei je: zwakgroeiende (laagstam)

appel- & perenbomen, kiwi's, kiwibessen, vijg, bramen, frambozen, Japanse wijnbes, kruisbessen, rode & witte trosbessen, tayberry, zwarte trosbessen, *Ribes odoratum* en kas- of serredruiven.

FRUITSOORT	Snoeikalender per maand											
Nederlandse naam	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Kiwi's, kiwibessen												
Gewone kiwi												
Aziatische kiwi												
Japanse kiwi												
Tartar kiwi												
Japanse kiwi												
Japanse kiwi												
Japanse kiwi												
Japanse kiwi												
Japanse kiwi												

Vroege snoei versterkt de groei!

Is het overdag kouder dan -3°C, stel dan het snoeien liever uit. Snoei op een droge dag, zodat de wonden snel opdrogen. Wondbehandeling is meestal niet nodig. [Lees meer](#)

Zelfbestuivende kiwibes snoeien en leiden

Het ras 'Issai' kan als frambozen waaier-vormig omhoog worden gebonden en geeft meestal vruchten vanaf het tweede jaar. Zet 4-6 twijgen schuin omhoog bij 1,25 meter tussen de planten; 2,5 meter is ook mogelijk. Vrchthout van twee jaar groeit opzij en wordt teruggesnoeid op 6 knoppen voor dikkere bessen. Oud(er) vruchthout snoei je tot 1-2 knoppen, dicht bij de hoofdtak. Vervang oude takken en tweejarig hout zoveel mogelijk door sterke, lager staande eenjarige twijgen. [Lees meer](#).

VERMEERDERING

Te stekken fruitsoorten

Kweeperen, druiven, **vijg**, **witte- en zwarte moerbeï**, kersonderstam 'Colt', trosbessen, pruimonderstam, mirabelpruim, jostabes, gele Ribes en kruisbes. De meeste soorten kan je als winterstek in open lucht inkuilen.

Volg gerust eens een voordracht of workshop stekken (o.a. op zondag 14 december te Brakel). Raadpleeg de fruitstekkalender [Lees meer](#).

Fruitonderstammen stekken

Onderstammen van peer, kers en pruim kun je in november of december vermeerderen via winter- of twijgstekken. Snijd éénjarige twijgen tot stekken van 20-25 cm. Bind ze samen, label ze en bewaar ze tijdelijk buiten op een schaduwplek. Plant ze in maart uit. In augustus kun je goed gewortelde stekken oculeren. Volg eventueel in januari een workshop stekken. [Lees meer](#).

PLANTEN

Fruitbomen en struiken met kale wortels planten

Zijn de omstandigheden om te planten gunstig?

Dus, grond niet te nat en geen vorst overdag) dan is de maand december ideaal om planten met kale wortels (naakte wortels, zonder potkluit) te planten.

Voor bij appelbomen is de **bloeitijd en kruisbestuiving** belangrijk. [Meer info](#). Bomen en struiken met kale of naakte wortels zijn goedkoper dan planten in potten. Tijdens het transport moeten de wortels beschermd worden tegen uitdrogen.

Indien er niet direct geplant kan worden, dan moeten de bomen & struiken tijdelijk ingekuuld worden.

Vorstgevoelige planten zoals blauwe bes, pawpaw, kaki en vijgen kan je beter in het late voorjaar planten. [Lees meer](#).

Groepsaankoop van streekeigen bomen, fruitbomen en fruitstruiken voor landbouwers en tuinbouwers in de *Provincie Oost-Vlaanderen*. Plaats je bestelling voor 31 dec 2025. [Info](#).

ONDERHOUD

Voorkomen vorstscheuren bij bomen

Vorstscheuren komen voor bij sommige (fruit)bomen, vooral jonge appel- en perenbomen.

Oorzaken:

- Snelle temperatuurval: spinhout krimpt sneller dan het binnenste hout.
- Grote temperatuurverschillen kunnen de stam soms met een knal doen openbarsten, vooral bij nachtvorst en zonnig weer overdag.
- In de zomer treden soms groeischeuren op; ook zonnebrand kan scheuren veroorzaken.

Preventie -> Schilder de stam en middentak wit in november-december en herhaal dit in februari.

Producten -> Stamafwitmiddel, *arboflex* (= handelsproducten) en/of een zelf te maken afwitmiddel, bestaande uit gedroogde koemest (125g) of verse koemest (750 g), leem of klei (250 g), zeewierenkalk (1,25 kg) en water. [Info](#).

ALLERLEI

Enthout van steenfruit knippen

Knip in december enttwijgen van steenfruitbomen (zoals pruim, kers, abrikoos, perzik, nectarine) om later te enten. Verzamel op een droge dag middeldikke, eenjarige twijgen die nog in winterrust zijn en niet uitgelopen. Bind ze samen met een label en bewaar ze koel. Enthout van pitfruit (appel, peer, kwee, mispel) kun je in januari verzamelen. Volg eens een workshop "enten", meer info in de volgende nieuwsbrieven. [Meer info](#).

De optimale 2026 start voor je fruittuin

December lijkt misschien een stille maand in de fruittuin, maar niets is minder waar. Juist nu leg je de basis voor een gezond en productief fruitjaar in 2026. Terwijl de bomen in winterrust gaan, krijgt je eindelijk de kans om structuren te herstellen, jonge bomen te planten en de winterbescherming aan te brengen.

1. Ideale plantmaand voor fruitbomen en bessenstruiken

Zolang de grond niet bevroren is, kun je nog perfect aanplanten. Blotewortelbomen wortelen nu het best doordat alle energie naar de ondergrondse groei gaat. Appel, peer, pruim, druif of bessen — ze kunnen er allemaal nog in.

2. Winterinspectie: ziekten

voorkomen in plaats van genezen

Nu het bladerdek weg is, zie je meteen waar dode of kruisende takken zitten. Een lichte corrigerende snoei bij pitfruit is mogelijk. Controleer op kanker, ingewaterde wonden en mummievruchten.

3. Bescherm jonge stammen tegen vorst en wildvraat

Een stamomhulling of boombeschermer voorkomt vorstscheuren én schade door konijnen of reeën. Bij dunne schors, zoals bij jonge perziken of abrikozen, is dit in december extra belangrijk.

4. Denk vooruit: welke rassen passen bij jouw tuin?

December is hét moment om je fruitplan uit te tekenen. Denk aan bestuivers, standplaats, snoeiruimte en hoogstam versus laagstam. Wie nu plant of bestelt, heeft in het voorjaar een voorsprong.

Workshop winterstekken

Leer in één dag winterstekken van (klein)fruit! Kom zaterdag 17 januari 2026 van 10–16u naar Zoetenhof vzw, Destelbergen. Kosten: €20 leden (Velt of Tuinhier) / €28 niet-leden, incl. materiaal en koffie/thee. Je leert stekken van o.a. kruisbes, druif en vijg. Breng warme kledij, lunch, snoeischaar, etiketten en ca. 15 potten mee. Inschrijven is verplicht; plaatsen zijn beperkt. Aanmelden via <https://www.dezoetenhof.be/>

Meer nieuwsbrieven lezen? Zie ook
<https://www.fruitabc.be/nieuws/fruitniewsbrief>

AGENDA

Neem bij interesse contact op met de organisator door op de link te klikken.
Op zoek naar een spreker/lesgever voor uw vereniging? [Lees meer](#).

DECEMBER 2025

- Za 6, 13 en 20 december 2025 (9u30-15u30) *Snoeicursus appel- en perenbomen*. Deelname 50€. Locatie: 't Olde Ras, NL-Doesburg. [Meer info](#).
- Za 6 en 13 december 2025 (10-12u30) *Snoeicursus fruitbomen*. Deelname 45 €. Locatie [Kragenburg](#), Flevoland. [Info](#).
- Zo 14 december 2025 (9u30) *Voordracht "planten vermeerderen dmv winterstekken"*. t Schutterslokaal, Sint Martensstraat 8, B-9660 Brakel. [Info](#).
- Zo 13 dec 2025 (10u) *Wintersnoei van druivelaars* (theorie én praktijk; serre en openlucht). Deelname 10€ (hapje en drankje inbegrepen). Locatie: Huis van Oscar, B-2500 Lier. [Info](#).
- Individuele *snoeiworkshop pitvruchten* volgen in Noord-Holland? Vraag aan bij Hovenierster Natasja via hoveniersternatasja.nl .

JANUARI 2026

- Za 17 januari 2026 (10u) *Workshop stekken (praktijk)*. Org: Voedselbos De Zoetenhof. Locatie te B-9070 Destelbergen. [Meer info](#). Tip!
- Zo 18 januari 2026 (10u) *Snoeidemo van kleinfruit (framboos, braam, aalbes, kruisbes, ...)*. Deelname € 10. Locatie: Kruisbessen Proeftuin te B-9930 Lievegem (Zomergem). [Meer info](#).
- Za 24 januari 2026 (13-16u) *Cursus laagstam pitfruitbomen snoeien*. Deelname 25€ (inclusief snoeiboekje en

consumpties). Locatie: Zeeuws Fruit Museum te 4421 TA Kapelle (NI). [Info](#).

- Za 31 januari 2026 (14u) "*Ent-Event*". Tivoli, Antwerpsesteenweg 94, B-2800 Mechelen. Gratis inkom. [Info](#).

SLOT

Komt deze nieuwsbrief bij jou in de SPAMbox? Voeg dan gdekinder@gmail.com toe aan uw contacten van uw e-mailprogramma. Probleem opgelost!

SOCIALE MEDIA EN BLOG

Blijf op de hoogte met het GdeKinder [X-account](#) .

VORIGE NIEUWSBRIEF LEZEN?

Zie hiervoor de [webpagina](#)

Je ontvangt deze nieuwsbrief omdat je je hebt aangemeld. We behandelen je gegevens zorgvuldig en beschermen ze zo goed mogelijk.

TE VEEL NIEUWSBRIEVEN? Klik hier om je af te melden en uit te schrijven

1 december 2025 - mailing aan 6 204 fruit(tuin)minnende gezinnen.

Dank aan Natasja Andringa. voor het nalezen en de opmaaktips.

Bedankt voor uw aandacht!

Guy De Kinder, auteur van de Fruit-ABC nieuwsbrief

[Afmelden](#)
[Contact](#)